

Avaluació Interna de centres Desenvolupament de l'acció docent

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Direcció General d'Ordenació Educativa

Edició: **Servei d'Ordenació Curricular**
gener de 1998

ÍNDEX

1. L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ENSENYAMENT A L'AULA.....	3
EL PERFIL DEL TREBALL DE MESTRE A L'AULA.....	3
L'ORGANITZACIÓ DE LES ACTIVITATS	4
LA PLANIFICACIÓ DEL TREBALL A CLASSE.....	5
L'AJUSTAMENT DELS TEMES DE TREBALL A L'AULA	5
EL TEMPS DEDICAT A ENSENYAR I APRENDRE A CLASSE	6
L'ÚS DEL TEMPS PER PART DEL MESTRE	6
L'ÚS DEL TEMPS PER PART DE L'ALUMNAT	7
CANVIS EN L'ÚS DEL TEMPS (I).....	7
CANVIS EN L'ÚS DEL TEMPS (II).....	8
ELS ESPAIS-AULA	9
LES FUNCIONALITATS DE L'ESPAI-CLASSE	9
ESPAIS POSSIBLES EN UNA AULA.....	10
LES NORMES	10
LES NORMES QUE REGULEN LA RELACIÓ I EL TREBALL A L'AULA.....	11
2. L'ENSENYAMENT I APRENENTATGE TÉ LLOC EN UN CONTEXT SOCIAL	12
L'ORGANITZACIÓ DE L'ALUMNAT A LES AULES.....	12
L'ORGANITZACIÓ SOCIAL DEL TREBALL.....	12
EL CONTEXT SOCIAL DE L'APRENENTATGE.....	13
COMPETÈNCIES QUE S'INTENTA FER ASSOLIR A L'ALUMNAT.....	14
VALORS DE REFERÈNCIA EN L'ENSENYAMENT A L'AULA.....	15
LES FINALITATS EDUCATIVES.....	15
3. L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	17
SITUACIONS QUE ES MANIFESTEN A L'AULA.....	17
LA DETECCIÓ DE LES SITUACIONS DE DIVERSITAT	18
EL SUPORT A L'ALUMNAT EN L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	19
LA COORDINACIÓ DE L'EQUIP EN EL SUPORT A L'ALUMNAT.....	20

1. L'organització i gestió de l'ensenyament a l'aula

L'organització i la gestió de l'ensenyament a l'aula permet un ampli espai d'autonomia en l'actuació de cada docent, fruit de les intuïcions, els valors, les habilitats i els recursos que es posen en joc, un espai que concreta amb la seva actuació, en funció del grup on treballa i les seves peculiaritats. Això no obstant, aquesta actuació no és pròpiament personal, sinó que es troba condicionada, també, per factors d'origen institucional.

Sigui quin sigui l'origen de les decisions i les actuacions, la forma de resoldre-les és una responsabilitat personal i autònoma dels ensenyants. L'objecte d'aquest apartat és propiciar la reflexió entorn dels referents i finalitats pels quals ens sentim més afectats o condicionats, reflexió que ha d'anar vinculada a l'anàlisi dels propis criteris i procediments de treball. Vegem alguns problemes que, d'una manera o altra, s'acaben assumint en el desenvolupament del treball a classe, problemes que comporten haver d'adoptar o de donar per bones unes determinades decisions.

- Un cicle educatiu qualsevol té un perfil propi, ateses les característiques generals dels alumnes. Ara bé, aquest perfil pot sofrir la pressió de condicionants com ara les exigències del cicle que segueix, les sortides de l'etapa, la pressió social respecte del què, el quan i el com s'han de fer determinats aprenentatges, condicionants que redefeixen, a la pràctica, els propòsits estàndards del cicle.

- Qualsevol procés educatiu comporta orientar l'alumnat cap a una major o menor autonomia en la realització del seu treball. Això significa insistir en uns procediments, valors i hàbits o en uns altres, segons l'orientació que domini.

- La pràctica d'ensenyar comporta haver de prendre opcions en la formació dels alumnes, com ara oferir diferents alternatives de treball, d'ús del temps o d'exigència, les quals obeeixen a diverses justificacions que, en la pràctica del dia a dia, tendeixen, per exemple, a afavorir la cohesió entre els diferents components del grup o a generar desequilibris entre ells.

- La pràctica de l'ensenyament escolar es realitza en l'intercanvi entre un tutor o tutora i un grup, en una situació de recursos limitats, com ara el temps, la pròpia capacitat de treball o d'atendre tothom, etc. Aquesta situació es pot resoldre des de diferents estratègies, organitzatives i didàctiques, però unes, per exemplificar-ho d'alguna manera, optimitzaran el temps de treball de l'alumne i d'altres li ocuparan el temps amb propostes poc rellevants.

El perfil del treball de mestre a l'aula

Dels següents enunciats, quins expressen millor la percepció del que ha de ser el treball a classe?

- que cada alumne treballi segons el seu criteri, sense les referències dels altres, si bé permeto un cert grau d'ajut;
- que l'alumnat avanci tot seguint les indicacions que se'ls proporcionen;
- que tot l'alumnat treballi simultàniament en el mateix tipus d'activitat;
- que puguin realitzar activitats diverses a classe;
- que l'alumnat comenti entre si allò que fan, inclús si a classe hi ha un cert grau de soroll ambiental;
- que es comentin/elaborin en petit grup els procediments a desplegar en la realització del treball;
- que en el treball d'aula, ocasionalment, hi hagi competència entre alumnes, com a forma d'estímul;
- que en el treball d'aula es creï n situacions de cooperació entre alumnes, com a forma d'estímul.

Com es valora el perfil resultant? Com es valoren les discrepàncies? i les coincidències?

L'organització de les activitats

En quin grau l'organització habitual del treball a l'aula es desenvolupa:

- en gran grup, realitzant tothom el mateix tipus de tasca, tot dedicant una atenció a determinats individus quan es considera necessari;
- la major part del temps amb el gran grup, amb el mateix tipus de tasca, i part del temps al treball individual;
- part del temps amb gran grup, part en petit grup i part en treball individual;
- els mòduls de treball inclouen una possibilitat de treball individual, diversificat atenent a les necessitats de l'alumnat;
- l'atenció individual, dedicada a determinats tipus d'alumnes, es realitza a la mateixa classe, en moments específics, diferenciats del treball en comú;

- l'aula es troba suficientment organitzada i equipada per a permetre situacions diferenciades de treball, en petit grup o individualment.

La planificació del treball a classe

Fins a quin punt la planificació dels diferents treballs proposats a l'alumnat incorpora o considera,

- les finalitats i els objectius bàsics per a cada un dels temes treballats;
- fins on poden saber;
- com ho han de saber;
- què pot ser complementari;
- les experiències de treball que acompanyaran l'aprenentatge dels principals temes de la matèria / del tema treballat;
- les modalitats de treball i els procediments que han de desplegar i la formació/informació prèvia que requereixen;
- la presentació de les fitxes o materials de treball (la seva estètica, el llenguatge de la presentació, de les qüestions, la terminologia, la distribució dels espais, etc.), de forma que els permeti una bona comprensió/assimilació de la informació.

L'ajustament dels temes de treball a l'aula

En el moment de portar a l'aula un tema qualsevol, fins a on s'intenta verificar, per part de cada membre de l'equip, cada un dels aspectes següents?

- què en saben, què saben fer?
- com ho entenen, com ho fan?
- què no poden fer si no els ho ensenyo directament? quins alumnes?
- què no poden saber si no els ho ensenyo directament? quins alumnes?

- què podrien saber/fer per compte propi si s'ajudessin entre companys?
- quines informacions o procediments es perden més fàcilment si no es remarquen?
- els materials que són a l'abast de tot l'alumnat en el moment de treballar, els permet cobrir els objectius bàsics;
- tenir una previsió d'avaluació del que han de saber / saber fer després del treball realitzat;
- tenir una previsió d'observació i seguiment del treball de determinats alumnes.

Quins dels anteriors passos no es detecten?

D'aquests, quins seria més fàcil aplicar?

El temps dedicat a ensenyar i aprendre a classe

El temps dedicat a ensenyar i aprendre a classe es pot concretar en diverses possibilitats. Però allò més important és aconseguir el seu major aprofitament en el treball d'aprenentatge, per part de tot l'alumnat.

L'ús del temps per part del mestre

Quin grau d'importància s'atribueixen a les possibilitats següents?

- seguir de manera regular l'horari previst;
- el desplegament d'un tema pot variar respecte de la previsió inicial, en funció de l'alumnat (del seu grau de seguiment, dels problemes que plantegen o de la necessitat d'aprofundir o treballar-ne més alguna part);
- el temps utilitzat en el desplegament d'un determinat tema pot variar respecte al desplegament d'altres temes;
- els horaris de classe faciliten que es puguin portar a terme diverses situacions de treball i d'ensenyament;
- si s'aprofundeix en allò que és més bàsic en cada unitat de treball, seguir les previsions de temps és relativament secundari;
- si ho valoro d'interès, puc introduir-hi canvis d'activitat i no seguir

criteris de temps preestablerts;

- em va bé endarrerir-me en les previsions, si serveix per a aglutinar millor el grup i reforçar tothom en els aprenentatges que considero més importants.

L'ús del temps per part de l'alumnat

Amb quin grau d'interès es valora cada una de les següents possibilitats?

- a classe s'inclouen activitats que faciliten la planificació del seu temps;
- han de dedicar un temps del treball a activitats planificades individualment, en un marc que els permet un ús diversificat del seu temps;
- tenen oportunitat de planificar-se la realització d'alguns treballs individuals i en equip;
- s'intenta que els alumnes més lents tinguin un temps extra per a dedicar-se als aspectes que se'ls fan més difícils.

Canvis en l'ús del temps (I)

Si es volgués fer més eficaç el temps dedicat al treball a classe, quins dels següents aspectes es podrien millorar de manera significativa?

- introduir un determinat grau de flexibilitat de les activitats i aprenentatges respecte de la planificació realitzada;
- incrementar l'organització dels contextos socials, els materials i els procediments previs a les situacions d'aprenentatge proposades;
- perfilar millor l'actuació personal del professor o professora en l'assignació:
 - ☞ de responsabilitats prèvies a l'alumnat,
 - ☞ d'aclariment de les tasques,
- millorar la presentació de la feina i l'aclariment previ dels passos que es proposen;

- dedicar un temps a ensenyar al grup a organitzar-se en la resolució de les seves necessitats socials;
- incorporar-hi franges temporals que permetin diversificar les activitats i les metodologies;
- combinar les seqüències de treball, tot introduint-hi un nombre més diversificat d'activitats;
- tenir previstes activitats complementàries per a aquells alumnes que ho puguin necessitar;
- reduir el temps que l'alumnat inverteixen a esperar les respostes, les indicacions o correccions;
- introduir l'ensenyament de sistemes de consulta o correcció autònoms o d'ajut cooperatiu entre alumnes;
- utilitzar una noció de "mitjana de temps" per a la realització d'una activitat que abasti, p.e., fins al 90% de l'alumnat i deixar franges temporals per a treballs complementaris o de reforç;
- facilitar espais de temps complementaris a les activitats d'aprenentatge, per a les activitats de síntesi i de recuperació dels diversos alumnes.

Quines de les qüestions anteriors no es consideren suficientment?

En quines hi podria haver un major progrés, per part de l'equip o de cada professor?

Canvis en l'ús del temps (II)

Fins a on seria possible d'assolir acords entre els components del cicle que facilitessin,

- incrementar el grau de coneixement sobre la manera de treballar de l'alumnat a classe;
- incrementar, per part del professorat, l'intercanvi mutu dels objectius bàsics i de les prioritats que s'afronten a classe a cada un dels períodes escolars;
- incrementar el temps dedicat a desenvolupar l'autonomia social i d'aprenentatge;
- que en un termini temporal determinat (com ara quinzenal, d'un mes o d'un període entre avaluacions) l'alumnat tingués:

- ☞ oportunitats de planificar-se el seu treball,
- ☞ espais temporals per a realitzar aprenentatges autònoms (individualment o en petit grup),
- ☞ recursos per a planificar-se el temps d'aprenentatge (com ara l'agenda, preveure plans de treball...),
- ☞ un temps per a participar en la vida social de l'aula i educar-se per a afrontar i resoldre problemes del grup (debats, reunions, assemblees...),
- ☞ l'organització del seu temps de treball extraescolar,
- ☞ orientacions per a l'organització de part del seu temps lliure.

Els espais-aula

Qualsevol disposició de l'espai-aula "comunica" als seus usuaris un missatge de funcionalitat, del que és possible o raonable d'esperar-hi i del que no ho és. En síntesi, informa de les característiques de la relació d'ensenyament i aprenentatge que s'hi pot portar a terme.

Les funcionalitats de l'espai-classe

Quina valoració es fa de la funcionalitat dels aspectes següents:

A les classes, l'espai:

- és utilitzat de manera invariable en totes les situacions de treball i d'intercanvi que s'hi viuen;
- és utilitzat segons diferents tipus d'activitats.

L'organització i distribució d'aquest espai facilita:

- la comunicació de tot l'alumnat amb el professorat i entre ells, en el treball;
- la comunicació de tot l'alumnat amb el professorat i entre ells, en les sessions de discussió, d'intercanvis d'opinió.

A les aules s'hi poden trobar diverses zones o espais, com els que es descriuen tot seguit.

Espais possibles en una aula

Quin és el tipus d'espai que domina a les classes del cicle?

Quin és el seu grau de funcionalitat?

De dipòsit i arxiu dels materials i recursos:

- espais dedicats a guardar o arxivar: el material comú, materials d'ús corrent de les diverses activitats o de les activitats desenvolupades durant un període de temps determinat.

D'informació i d'exposició:

- espais dedicats a exposar les informacions i la comunicació escrita envers el grup i del propi grup; poden ser espais interiors o exteriors a l'aula, dedicats a exposar un treball acabat.

De realització autònoma d'aprenentatges, individuals i/o grupals:

- espais interiors o exteriors a la classe, complementaris als de la ubicació personal de l'alumnat, els quals poden ser utilitzats per a oferir assistència al professor o per a treballar de manera autònoma l'alumnat, segons les necessitats.

Espais-aula potencialment complementaris:

- espais inexistents, però que podrien sorgir com a conseqüència d'introduir-hi alguns canvis, bé de mobiliari o de la seva distribució, o bé de normes internes, com ara modificacions horàries.

Espais comuns de centre per a mostrar els treballs d'aula:

- espais per a presentar o exposar els resultats dels treballs de l'alumnat (d'aprenentatge o recerca).

Quins tipus d'espais no detectats es podrien considerar?

Quins són més difícils de considerar? per què?

Quin és el grau d'acord entre els components del cicle?

Les normes que regulen la relació i el treball a l'aula

Quin és el grau d'acord entre els membres de l'equip, pel que fa als aspectes següents?

- tenim establerts acords entre els components de l'equip educatiu, sobre les normes bàsiques d'ordre, treball i relacions a l'aula;
- les normes que hem adoptat en relació amb la conducta de l'alumnat, a les aules, són prou clares i conegudes/assumides per part dels companys d'equip;
- l'alumnat es troba assabentat de manera clara sobre aquestes normes;
- de fet, participen en la seva elaboració;
- en fer el seu treball;
 - ☞ poden alterar la distribució de classe,
 - ☞ tenen accés fàcil als recursos, els tenen a l'abast fàcilment,
 - ☞ s'organitzen a través de responsables d'aula o d'equip per a la distribució i recollida dels diferents materials i de l'aula en general .

L'organització de l'aula permet desenvolupar la feina sense pèrdues de temps.

2. L'ensenyament i aprenentatge té lloc en un context social

La relació d'ensenyament-aprenentatge té una dimensió social que es manifesta a través de la seva organització, en el seu desenvolupament escolar, en els valors i normes, els significats i continguts, en els seus efectes sobre els grups i els individus singulars o en el reconeixement social dels seus resultats. Els quadres següents permeten analitzar criteris que configuren els contextos socials a l'aula.

L'organització de l'alumnat a les aules

En quina mida es consideren els aspectes següents, pel que fa a l'organització de l'alumnat a l'aula?

A principis de curs, es dedica un temps:

- a treballar l'organització del grup i atendre l'acompliment de les seves responsabilitats grupals i individuals (reunions de classe, participar en activitats, promoure-les, ...).

Durant el curs, es dedica un temps a tractar amb el grup les qüestions següents:

- l'execució de les seves responsabilitats;
- comentar els conflictes;
- marcar-se unes fites com a grup;
- valorar tant les relacions internes com amb la resta dels grups.

Als alumnes, se'ls atribueixen diverses responsabilitats possibles i el professorat juga un paper en el seu seguiment i control.

Els criteris seguits en la gestió de l'alumnat en els diversos espais-classes i activitats faciliten:

- la seva integració de gènere;
- la seva integració sociocultural;
- la seva integració acadèmica.

L'organització social del treball

Els grups petits que es configuren a l'aula són pensats, en primer lloc:

- per a treballar;
- perquè s'hi sentin a gust;
- per a aprendre a sociabilitzar-se.

Els grups petits que es configuren a l'aula són pensats / es poden entendre per raons:

- d'espontaneïtat;
- d'amistat;
- de nivell acadèmic homogeni;
- d'heterogeneïtat segons criteris de funcionalitat en el treball;
- d'heterogeneïtat segons criteris d'integració.

En el treball d'aula, de quina manera es promou la relació entre alumnes?

- l'alumnat amb menys relacions socials queda relativament segregat dels altres;
- es demana a cada alumne que treballi segons el seu criteri, sense les referències dels altres, si bé es permet un cert grau d'ajut en procediments / en la recerca d'informació...;
- ocasionalment s'utilitza la competència entre l'alumnat com a forma d'estímul;
- poden treballar junts, si així els sembla;
- els treballs en petit grup són més aviat ocasionals;
- sovint es facilita la realització del treball per parelles o en grups petits;
- han de dedicar un temps a treballs en petit grup, per tal que puguin desplegar uns hàbits de col·laboració i de discussió del coneixement.

El context social de l'aprenentatge

Modalitats d'agrupament de l'alumnat:

Quin és, en la teva opinió l'ordre de prioritats que explicaria millor el tipus d'agrupament que hi ha a la classe?

- facilitar el control sobre les interaccions / els intercanvis de tot tipus entre alumnes;
- facilitar l'execució de les tasques individuals amb eficàcia;
- facilitar els intercanvis;
- facilitar els intercanvis en l'execució de les feines.

Fins a on les tasques que han de realitzar de forma conjunta amb els altres els comporten:

- una coordinació de les respectives activitats (què s'ha de fer, quan...);
- una coordinació de punts de vista sobre allò que s'ha de fer i com fer-ho;
- una coordinació sobre les activitats d'anàlisi, les conclusions a les quals arriben durant els treballs i en acabar-los;
- la comparació dels procediments utilitzats per cada un d'ells en el decurs del treball.

Competències que s'intenta fer assolir a l'alumnat

A la classe / al cicle, en quines de les competències formatives es centra més l'actuació docent?

- de cura en el treball (presentació, seguretat, atenció al material);
- de desplegament de l'atenció, en durada, qualitat de la mateixa (en escoltar el mestre, els altres, en el treball personal, en el col·lectiu, en altres activitats);
- de comprensió de les normes i les indicacions bàsiques;
- de tolerància envers els altres, en el comportament verbal i en el no verbal;
- de cooperació, de disposició a treballar en grup, d'iniciar-se a organitzar un treball col·lectiu...;
- d'iniciativa, de presentar propostes, de resolució de situacions, de pensar procediments, l'ús de nous materials...;

- d'autonomia en el treball i en la resolució de les situacions personals comunes.

Quins es tenen més en compte?

Quins altres es podrien considerar?

Quins són de més difícil consideració i per què?

Valors de referència en l'ensenyament a l'aula

En quin punt, entre les opcions que es presenten tot seguit, situaríem la nostra actuació docent i les decisions adoptades (personalment i en equip)?

En la formació que impartim en el cicle, fins a on hi dominen / hi pesen factors com,

- les exigències pròpies del cicle educatiu;
- els condicionants externs al cicle, com les exigències del cicle següent;
- la formació de les bases de la personalitat de l'ésser afectiu, social i cívic de l'alumne;
- una orientació de dependència de l'alumne respecte de la persona adulta en l'aprenentatge;
- una orientació cap a l'autonomia en la seva manera de fer i aprendre;
- una orientació d'integració del grup a través dels coneixements impartits;
- una orientació cap a la selecció acadèmica dels alumnes.

Les finalitats educatives

A la classe / al cicle, en quines de les següents prioritats formatives es centra més l'actuació formativa?

- promoure aquells recursos de caràcter actitudinal de l'alumnat que

es relacionen amb el treball acadèmic, com ara hàbits, valors...;

- afavorir les tècniques i procediments bàsics de treball personal i d'ús de la informació ;
- promoure el desplegament d'estratègies cognitives i d'aprenentatge;
- ensenyar a saber tenir accés a una diversitat de materials i recursos d'aprenentatge complementaris;
- establir relacions entre els aprenentatges i el coneixement pràctic o la pràctica de l'alumnat;
- establir relacions entre els problemes treballats i les seves necessitats;
- afavorir una articulació de l'alumnat com a grup que afavoreixi la seva autonomia, tot orientant-los en les seves responsabilitats individuals i col·lectives;

Quins es tenen més en compte?

Quins altres es podrien considerar?

Quins són de més difícil consideració i per què?

3. L'atenció a la diversitat

Tota situació d'ensenyament a l'aula es perfila i desenvolupa en un determinat grau d'equilibri entre alumnat que avança amb més facilitat, el gruix d'alumnes que va seguint potser amb alguna dificultat més o menys puntual i alumnes que expressen majors dificultats per a seguir. Sovint s'hi troben, també, alumnes que poden seguir el desenvolupament de les classes si són atesos amb unes condicions específiques.

La primera aproximació a les diverses situacions personals i acadèmiques dels alumnes, per part dels mestres, sovint és una estimació intuïtiva (ràpids, lents, ordenats, etc.). L'avantatge d'aquesta estimació inicial és que permet situar de forma immediata les característiques del grup i ajustar les intervencions de cada professor o professora a la realitat, tal com aquesta és percebuda. L'inconvenient és que aquestes estimacions puguin convertir-se en esquemes fixos, invariables en el temps o pel que fa a les diferents activitats i esdevenir falses, o ser formes molt febles de diagnòstic.

D'aquí que sigui important sotmetre aquests diagnòstics intuïtius al contrast d'altres parers professionals, parers que no només poden incorporar punts de vista diferents, sinó altres experiències l'alumnat, siguin d'aprenentatge i socials, situacions temporals diferents, altres estils de comunicació, etc.

Situacions que es manifesten a l'aula

Quines de les situacions descrites detectes a classe?

Alumnes que tenen dificultats per a:

- organitzar els espais en els seus treballs escrits;
- discernir els procediments de treball;
- detectar els materials bàsics que necessiten.

Alumnes que tenen dificultats per a entendre les instruccions:

- orals;
- escrites dels exercicis;
- dels seus companys.

Alumnes que tenen dificultats per a expressar-se amb un grau de correcció mínima, pel cicle on són:

- per escrit;
- oralment.

Alumnes que tenen dificultats perquè:

- no saben seguir les explicacions realitzades al conjunt de la classe;
- sempre tendeixen a pensar que allò, no ho sabran fer;
- estan massa pendents del que se'ls diu o de que se'ls pot atendre personalment .

Alumnes que:

- baixen molt aviat el seu nivell d'atenció;
- obliden on eren, què feien, què havien de fer;
- els costa molt de passar a l'activitat en canviar la seqüència de treball;
- s'avorreixen a les classes.

Alumnes que habitualment tenen la feina més endarrerida que els altres.

Alumnes que necessiten:

- una atenció individualitzada;
- una estimulació positiva contínua;
- un tipus d'activitats més basats en procediments i manipulació de materials.

La detecció de les situacions de diversitat

En el tractament de la diversitat (en el si de l'equip de cicle, a l'aula, ...), quines de les anteriors situacions:

- es detecten a classe;
- es troben més ben resoltes;
- no estan gens resoltes.

No tinc/tenim recursos (propis / externs) per a afrontar-les.

Quines situacions es podrien afrontar amb perspectives d'èxit en el marc de l'actuació de l'equip?

Quines de les situacions descrites podrien canviar si es modifiquessin determinades condicions, propostes de treball, normes d'actuació, tipus de feina a fer, com ara:

- buscar un temps suficient per a dedicar-s'hi;
- materials més ajustats a les seves característiques;
- desenvolupar aquell tipus d'activitats que més els motivaria a treballar;
- incrementar la coordinació entre els diferents mestres.

En la planificació o programació de situacions d'aprenentatge, de tasques i activitats, fins a on es posa l'accent:

- en els aspectes diferencials del treball individual (de nivell, d'execució...);
- en els aspectes comuns, socials i relacionals dels alumnes (afavorir la relació d'amistat, l'ajut mutu, sentir-se bé en el petit grup);
- en el tracte a part, degut a les característiques personals de l'alumne.

El suport a l'alumnat en l'atenció a la diversitat

Respecte als alumnes que han de ser tractats individualment degut a les característiques que els identifiquen, fins a on es creu que:

- es té un diagnòstic clar o fiable de cada un d'ells;
- l'ajut es proporciona prèviament, en l'aclariment dels dubtes, de les tasques, dels materials, dels procediments;
- l'ajut es proporciona quan sorgeixen dificultats que els impedeixen avançar.

Respecte a l'alumnat amb alguna dificultat, fins a on es creu que:

- s'afavoreixen les iniciatives d'ajut, de col·laboració i estímul envers aquells amb més limitacions, per part dels seus companys;
- tenen oportunitat d'experimentar alguna situació d'èxit davant els seus companys;

- tenen oportunitat de realitzar tasques equivalents a les dels companys que els permetin algun tipus d'autoafirmació positiva;
- s'afavoreix que generin experiències d'autoimatge positiva, com ara tenir iniciatives i sentir-se aollits per la resta.

La coordinació de l'equip en el suport a l'alumnat

En l'àmbit de l'atenció a la diversitat, com a equip, ens és possible / intentem / hem desenvolupat:

- recursos i activitats específiques, adaptades als alumnes amb dificultats, que els permeten seguir la classe i la matèria en els aspectes més importants;
- dedicar a certs alumnes, dins les pròpies activitats, un temps específic d'ajut, a través tant del tutor o tutora com dels seus companys;
- atendre'ls individualment a la mateixa classe, en moments específics;
- que el programa de treball habitualment inclogui un pla individual, adaptat a les necessitats de cada alumne, centrat en els aspectes bàsics del que s'ha de fer o aprendre;
- que els alumnes amb certes dificultats tinguin un temps extra per a dedicar-se als aspectes que se'ls fan més difícils;
- altres.

Quin és el grau de valoració que fem de cada una de les línies de treball desenvolupades?